

Udveksling og handel med tv-billeder

et case-studie af TVAs udenrigsredaktion og brug af Eurovisionenes nyhedsudveksling

Fuglsang, Lars; Tadayoni, Reza

Publication date:
2000

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Citation for published version (APA):
Fuglsang, L., & Tadayoni, R. (2000). *Udveksling og handel med tv-billeder: et case-studie af TVAs udenrigsredaktion og brug af Eurovisionenes nyhedsudveksling*. Roskilde Universitet. Rapport. Serviceudvikling, internationalisering og kompetenceudvikling No. 5 <http://css.ruc.dk/epublikationer.html>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Serviceudvikling, Internationalisering og kompetenceudvikling

Rapport nr. 5
Report no. 5

Maj/May 2000

Lars Fuglsang & Reza Tadayoni

Udveksling og handel med TV-billeder

Et case-studie af TVAs udenrigsredaktion og brug af
Eurovisionens Nyhedsudveksling

Service development, Internationalisation and Competences

Udveksling og handel med TV-billeder

En SIC case-rapport om TVAs udenrigsredaktion og brug af Eurovisionens
Nyhedsudveksling.

Lars Fuglsang og Reza Tadayoni, SIC-projektet

1. Indledning

Denne case handler om, hvordan teknologiudviklingen påvirker handlingsrummet for den internationale udveksling af, og handel med, TV-billeder til de daglige TV-nyhedsudsendelser. Rapporten er deskriptiv og empirisk orienteret, men den vil danne baggrund for nogle mere teoretiske overvejelser om teknologi og service i et senere arbejdsrapport. Den bygger desuden på et tidligere arbejdsrapport, hvori der indgår nogle foreløbige teoretiske overvejelser (jf. SIC Arbejdsrapport no. 6, januar 1999).

Den internationale udveksling af TV-billeder er i mange år blevet styret af nogle få public service broadcastere inden for deres sammenslutning, Eurovisionens Broadcasting Union (EBU). Daglige TV-nyhedsudvekslinger inden for EBU startede i 1961. De sikrede, at public service stationerne blev forsynet med en passende mængde udenlandske billeder til deres daglige TV nyhedsudsendelser. Gennem de senere år er de kommercielle billedbureauer, f.eks. AP, WTN, og Reuter, imidlertid kommet mere ind på markedet. Nyhedsbureauerne har primært levet af at sælge billeder fra de områder, EVN ikke dækker, bl.a. områder, hvor nationale public service stationer ikke lever op til deres forpligtelser eller hvor billedmaterialet siges at have en dårlig kvalitet. Det gælder bl.a. materialet fra Østeuropa og Rusland. EBU blev sammenlagt med den Østeuropæiske søsterorganisation OIRT i 1993.

Den voksende involvering af kommercielle bureauer skyldes, ud over det voksende behov for internationale nyheder, bl.a. teknologiudviklingen. Teknologiudviklingen

har medført en billiggørelse af noget af det tekniske udstyr (f.eks. kamera og redigeringsudstyr), en udvikling af mere brugervenlig teknologi og en forenkling af billedhjemtagningen (via satellit). Det betyder, at nyhedsbureauerne lettere kan etablere sig som udbydere af broadcasting services uden de helt store omkostninger eller det store tekniske besvær. Samtidig kan de nationale broadcastere opgradere deres teknologi og hæve kvaliteten og dermed – når det drejer sig om billedudbud – dække deres eget område bedre.

Teknologiudviklingen omfatter hele produktionsprocessen fra billedoptagelse (kamerateknologi) over redigeringsudstyr til netværksforbindelser. Desuden konvergerer teknologier fra forskellige områder, herunder medieområdet, telekommunikation og IT. Det åbner bl.a. nye veje for redigering af billedmateriale. Brugen af Internet og den forøgede brug af computere i redigeringsprocessen spiller også en voksende rolle. I denne rapport afgrænser vi os imidlertid til at undersøge forholdene for udveksling af billeder til TV-nyheder, samt nogle fordele og ulemper ved de ændrede produktionsformer.

Nogle highlights fra casen er følgende: Flere nyhedsudbydere kan som sagt deltage i produktionen og udvekslingen af nyhedsbilleder som følge af bl.a. den teknologiske udvikling. Parallelt hermed øges mængden af nyhedsstof, og det journalistiske arbejde med at overvåge nyhedsstrømmen bliver mere belastende og kompleks. Derfor bliver arbejdet på nyhedsredaktionerne i mindre grad end tidligere præget af kollektive beslutningsprocesser og mere individualiseret. Parallelt hermed styrkes inputtet fra medievirksomhedens strategi, redaktion og ledelse. Samtidig opstår et dilemma mellem masseproduktion og fleksibel produktion af internationale nyheder.

Begrebet broadcasting bruges forskellige steder i denne rapport. Med broadcasting menes 1) de services, som radio/TV virksomheder leverer til brugene, for eksempel nyheder, underholdning, drama, mv. og 2) de ubearbejdede og rå informationer som radio/tv virksomheder erhverver, for eksempel fra nyhedsbureauer, for at producere deres programmer. I denne rapport bruges betegnelsen dog næsten udelukkende om den sidste type services.

2. Danmarks Radio som case

Danmarks Radio (som frem til 1959 hed Statsradiofonien) er en selvstændig offentlig institution under Kulturministeriet. DR består af fire områder: DR Radio, DR Nyheder, DR TV og DR Ressourcer. DR TV blev oprettet i 1951, DR Nyheder i 1998 (som en sammenlægning af TV-avisen, Radioavisen, DR 2-nyhederne, Radioens Orienteringsredaktion og DR Nyheder International) og DR Ressourcer i 1999. Under DR Ressourcer hører bl.a. DR Multimedie. DR Online/Tekst-TV hører under DR TV.

DR havde frem til begyndelsen 1980'erne eneret på udsendelse af radio- og fjernsynsprogrammer. Eneretten blev først brudt på radioområdet i begyndelsen af 1980'erne med konkurrence fra en stribe lokalradioer og dernæst på TV-området med indførelse af TV 2 samt indførelse og distribution af satellit og kabel TV.

I forhold til flere af disse nye tilbud er Danmarks Radio en public service kanal med en særlig samfundsforpligtelse til "uafhængigt og kvalitetsorienteret at formidle de kulturelle værdier, det aktuelle nyhedsbillede og den demokratiske debat, som skal styrke borgernes aktive medleven, indsigt og handlingsevne."

I Medieloven står der (jf. LBK nr. 208 af 06/04/1999):

"DR er en selvstændig offentlig institution, der er forpligtet over for hele befolkningen til at sprede radio- og fjernsynsprogrammer omfattende nyhedsformidling, oplysning, underholdning og kunst. Der skal ved programlægningen lægges afgørende vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden. Der skal i programudbuddet tilstræbes kvalitet, alsidighed og mangfoldighed. Ved informationsformidlingen skal der lægges vægt på saglighed og upartiskhed."

Alsidigheds- og mangfoldighedskriteriet er centralt for DR, men er naturligvis svært at måle og veje i praksis. Forholdet mellem det underholdende og det oplysende stof er ca. fifty-fifty med en overvægt til det oplysende stof i "prime-time (kl. 18.30-22.30). Af det underholdende stof dominerer udenlandsk dramatik. Dansk dramatik er langt det dyreste at producere med 1, 27 mio. kr. pr. time (ifølge tal fra 1997). Nyhederne koster 0,57 mio. kr. pr time (1997). Generelt er der sket en markant forbedring af produktiviteten i perioden fra 1991-2000 forstået som antal producerede timer pr. årsværk på radio og TV området (jf. publikationen "Det vil DR i år 2000").

DR er finansieret gennem licensmidler, som frem til januar 1997 blev tilført institutionen gennem den nu nedlagte Radiofond. I 1995 fik DR tilført 2.261 mio. kr. fra fonden. I 1997 var der budgetteret med licensindtægter på 2.360 mio. kr og i 2000 på 2.592 mio.kr.

Hertil kom andre indtægter på 2-300 mio. kr. (renteindtægter, indtægter fra DR multimedie, øvrige indtægter). I 1993 var der ansat 3.610 medarbejdere i DR, men der er sket et skift i retning af flere free-lancere, tidsbegrænsede ansatte og timelønnede. Fra 1993 til 1995 blev der fjernet 115 faste stillinger. Det samlede personaleforbrug forventes, ifølge "Det vil DR i år 2000", at falde i 2000 til et niveau, som ligger under niveauet for starten af 1990erne

Organisatorisk har DR ændret sig meget gennem de sidste 20 år, bl.a. med nedlæggelsen af Radiorådet, oprettelsen af en bestyrelse, inddeling i nye (forretnings)områder, oprettelse af DR multimedier (nu under DR Ressourcer), og DR On-line/tekst-TV, og oprettelse af DR nyheder. Inden for området DR Ressourcer er tillige samlet en række servicefunktioner og tekniske funktioner med henblik på at "effektivisere de produktionsmæssige arbejdsprocesser i DR" ("Det vil DR i år 2000").

Mens Radiorådet var et meget politiserende organ, hvor enkeltmedlemmer ofte detaljeret kritiserede enkelte udsendelser og programmer i lyset af kravet om

alsidighed og objektivitet, er bestyrelsen et mindre organ, der bedre kan beskæftige sig med de mere langsigtede strategiske målsætninger.

Der er også på det regnskabstekniske område sket ændringer, således at årsregnskabslovens bestemmelser nu er gældende. Det skulle udvirke et mere gennemsigtigt og retvisende billede med større økonomisk ansvarliggørelse. DR laver også et årligt public-service regnskab og et grønt regnskab.

Problemet for DR er først og fremmest den øgede konkurrence, herunder konkurrencen fra TV 2, TV 3 og TVDanmark. DR har haft en vigende dækning på TV-området. (Dækning henviser til antallet af beboere i Danmark over 4 år der ser DR TV i mindst 15 minutter på en uge. Tallet var i 1998 88 %, hvilket regnedes for højt og skyldtes, at VM i fodbold bremsede det normale sommerdykket). DR har også haft en vigende markedsandel (antallet af TV-seere der ser DR), som i 1995 var helt nede på 28 % men var vokset til 35 % i 1998. Målsætningen for Danmarks Radio er at øge kvaliteten, dækningen og seertallene. Den ugentlige dækning skal være på 85 % i 2000 og markedsandelen på 35 %.

Aftalen om DR 2 i 1995 og medieforliget i 1996 har betydet ændringer på en række områder herunder bl.a. følgende:

- Oprettelsen af DR 2 (i begyndelsen under sloganet “min kanal”). Det har samtidig ført til en relancering af DR 1 (“vores kanal”).
- Omkostningerne skulle reduceres med 100 mio. kr. om året. Derfor skulle der for eksempel nedlægges 350 - 400 stillinger i 1997 og der skete en omflytning af ressourcer fra service til programområdet. En McKenzie rapport vedr. omstruktureringer og effektivitet i DR gav anledning til en ledelseskriser, og ændringerne er ikke foregået smertefrit.
- Radiofonden er nedlagt, og et engangsbeløb på omkring 240 mio. kr., er overført til DR.
- DR har fået mulighed for at oprette nye selskaber og indskyde kapital i selskaber, som er relateret til medievirksomhed (eksempelvis den mislykkede sportskanal)

samt drive televirksomhed på konkurrencevilkår. Dog må licensmidlerne ikke anvendes til disse aktiviteter.

- Derudover er oprettet de nye enheder, DR Multimedie og DR Online (formidling på Internettet - www.dr.dk - og Tekst-TV).

Endelig står DR overfor investeringer i ny teknologi, først og fremmest digital teknologi. Digitaliseringen skal ifølge en kilde være gennemført inden år 2002. DR 1 sendes på et jordbaseret sendenet, mens DR 2 (oprettet i 1996) sendes som satellitkanal på den nordiske position 1 grad Vest, men kanalen bliver nu også efterhånden sendt på et jordbaseret sendenet. Siden 1997 har DR TV også sendt bl.a. TV-Avisen på Internettet. TVA står tillige overfor at blive fuldt digitaliseret (jf. afsnit 6).

DR har således ændret sig meget økonomisk, ledelsesmæssigt, organisatorisk, og programmæssigt. DR skal kunne gøre sig gældende i konkurrencen med de mere "masseproducerende" kanaler (TV3, TVDanmark m.v.) og TV2. DR har en særlig forpligtelse til at levere kvalitet og samtidig henvende sig til hele befolkningen i Danmark. DR kan derfor ikke satse udelukkende på en masseproduktionsmodel med køb af billige amerikanske programmer eller amerikanske programkoncepter. DR må også frigøre sig af tidligere tiders bureaukrati for at kunne gøre sig gældende. Institutionen må i stort omfang satse på at udvikle fleksibilitet i mødet med den danske befolkning. Innovation af programmer m.v. må foregå "med omtanke" fremfor ud fra rent økonomiske overvejelser om stordriftsfordele og effektivisering af produktion. Innovation i DR kan bl.a. siges at omfatte følgende aktiviteter:

- (a) udvikling af nye programmer (nyheder, dansk dramatik, underholdning)
- (b) udvikling af programfladen (f.eks. flytning af TV-Avisen)
- (c) udvikling af programstruktur (DR 2, Sportskanalen)
- (d) udvikling af helt nye tilbud (multimedie, pay-per-view, Webcasting),
- (e) udvikling af nye aktivitetsområder (specielt på teleområdet).

I udviklingen af disse tilbud er der specielt tre udfordringer: a) public-service-kravet (alsidighed, mangfoldighed, upartiskhed), b) kravet om optimering af ressourcer og kvalitet og 3) kampen om seerne / lytterne.

3. Eurovisionens nyhedsudvekslinger

I udgangspunktet er Eurovisionens nyhedsudvekslinger (EVN) et samarbejde mellem europæiske public service stationer inden for European Broadcasting Union (EBU) om udveksling af lyd- og billedmateriale til nyhedsudsendelser.

EBU blev grundlagt i 1950 med hovedsæde i Geneve. EBU's primære formål var at løse tekniske og juridiske problemer og udvikle nyheds- og programudveksling. Medlemmer af EBU er de gamle vesteuropæiske public service stationer samt nye stationer fra det tidligere Jugoslavien, Central- og Østeuropa (fra 1993) samt et antal konsortier dannet af de aktive medlemmer (f.eks. TV 5 eller Eurosport).

EBU tæller (i 1999) 117 medlemmer i 79 lande, herunder 68 aktive medlemmer i 49 lande og 49 associerede medlemmer i 30 lande i Afrika, Amerika og Asien. Der er i 1999 ansat 220 medarbejdere, herunder 11 i Moskva og 11 i Nordamerika. Inden for TV disponeres over 20 satellit kanaler med 70.000 årlige transmissioner, herunder 25.000 nyhedssendinger.

De første eksperimenter med nyhedsudveksling på TV fandt sted i 1958 og daglige nyhedsudvekslinger på TV-siden har fundet sted siden 1961. EVN finansieres af deltagergebyr. Deltagergebyr beregnes ud fra antallet af seere på det nationale område og antallet af ydelser, der er tilgængelige for stationen.

Medlemmerne er forpligtede til at dække nyheder på deres nationale område og tilbyde indslag af nogle minutters varighed gratis til de daglige EVN sendinger over det fælles net, som siden august 1998 har været fuldt digitalt. Afgørelsen om hvad der skal sendes træffes på daglige radiokonferencer, som styres af en news editor. Desuden tilbyder en række kommercielle billedbureauer materiale til EVN

(eksempelvis AP, CBS, Reuter og WTN). Baggrundsinformation om nyhederne sendes elektronisk gennem Eurovisions newswire.

Oprindelig sendte stationerne til hinanden gennem et stående net af relæstationer. I dag sendes digitalt gennem et satellit netværk der benytter Eutelsat. Eurovision Control Centre (EVC) i Geneve er operatør og kanalen Alfa bruges til EVN inden for det permanente netværk, European Permanent News Network (PNN). Der findes et radiobaseret News Conference Circuit (NCC) som danner basis for daglige redaktionskonferencer mellem de deltagende stationer.

Den europæiske news editor er ansvarlig for indholdet af sendingerne. Beslutninger baseres på medlemmernes ønsker. Hvis fem medlemmer ønsker et bestemt indslag, skal det bringes i en sending. News editor er mødeleder for de daglige konferencer via NCC. Der findes i øjeblikket fire news editorer, som arbejder på skift to dage ad gangen (placeret i Norge, Irland, Tyskland og Frankrig). En vagt for en news editor kan være på ca. 18 timer. News editoren opererer fra sin hjemmebase. I Geneve findes en koordinator som er ansvarlig for administrative opgaver i forbindelse med sendinger, herunder udsendelse af information om sendefladen.

Der kan skelnes mellem fire typer sendinger:

- 1) En fast nyhedsudveksling, dvs. sendinger af ca. en halv times varighed, som sendes på faste tidspunkter hver dag med 3-minutters indslag.
- 2) Ad hoc udvekslinger som skal opfylde særlige ønsker fra medlemmerne.
- 3) En flash, som er en særlig vigtig historie på dagen.
- 4) Current Life Actuality (CLA), dvs. en live begivenhed, som dog ikke er på PNN.

Tabel 1 viser faste EVN og AP sendinger på en dag:

Tabel 1: Udenlandske billeder (EVN+AP)		
10:30	ASIA VISION	Teko? (ugebånd)
10:30	EVN-Y	
11:30	EVN-S	Sport

12:00	EVN-O	
12:30	AP	Europe update 1
14:00	YNE	EV linien
14:50	ERN-E	Østeuropa
15:15	EVN-W	
15:30	AP	Europe update 2
16:00	ENN-N	Nordisk, Lø/Sø
16:40	AP	APTV Eurovision
17:00	EVN-1	
18:30	EVN-2	
19:00	EVN-natbånd	Automatisk, bruger 90 min. Bånd
19:30	AP	Europe update 3

Medlemmernes indslag kan frit benyttes af alle de deltagende stationer (dog ikke af konkurrerende stationer på det nationale område), mens indslag fra de private bureauer kun kan benyttes af dem, der abonnerer på det pågældende bureau. Hvis et indslag produceres i forskellige næsten ens former fra bureauerne, kan det dog besluttes, at indslaget gøres til en "common", som alle kan benytte, uanset hvilke bureauer, der abonneres på.

Når der er tale om "vigtige historier" er news editoren forpligtet på at udvælge mere end et bureau til at dække begivenheden.

4. Strategiske udfordringer for Eurovisionen

Hovedproblemerne for EVN er at sikre et bredt billedmateriale fra hele verden. Det opfattes som uheldigt, hvis public service stationerne bliver for meget afhængige af de kommercielle videobureauer. Journalisterne på DR oplever dog, ifølge de gennemførte interviews på DR TVA, problemer med at skaffe tilstrækkelig dækning af Øst-, Central- og Sydeuropa samt Asien og Afrika. Her har de kommercielle bureauer opnået en stærkere position. Den interne dækning har dog generelt været

stigende gennem de seneste år som følge af en aktiv politik blandt medlemmerne (jf. tabel 5 og 6).

Problemerne med den interne dækning kan skyldes en blanding af tekniske problemer, manglende incitament og forskellige prioriteringer:

- a) Det kan være vanskeligt at få medlemmerne i Øst- og Centraleuropa til at yde fremfor kun at nyde. Der er også problemer med den tekniske og redaktionelle kvalitet i disse lande.
- b) Medlemmerne fra Sydeuropa er ikke særligt interesserede i EVN eller prioriterer deres nyhedsstof på en anden måde end i Nordvest Europa.
- c) Dækningen af Asien og Afrika er generelt dårlig og varetages lettere af de kommercielle bureauer, eftersom disse er mere specialiserede i at hente materiale uden for et nationalt område.

Dertil kommer

- d) at public service stationer som følge af udviklingen bliver mere at betegne som "virksomheder" end "offentlige institutioner." I visse tilfælde kan de desuden være i en – marginal – indbyrdes konkurrence over landegrænser (f.eks. SR versus DR). Firmatiseringen betyder i første omgang, at bilateral udveksling af billedmateriale mellem to stationer bliver mere vanskelig pga. bureaukratiske og økonomiske barrierer.

Nogle af problemerne kan forsøges løst gennem forskellige strategiske tiltag inden for public service blokken, f.eks. teknisk opgradering og uddannelse af Østeuropæerne og internt pres på sydeuropæerne. Generelt bliver det afgørende for public service stationerne at sikre sig en nøgleposition i udviklingen af den tekniske infrastruktur og indbyrdes forme stærke udviklingsblokke.

Men vanskelighederne er store, fordi den tekniske udvikling skaber mulighed for en meget mere differentieret produktion og distribution af billeder samt fusion af

medievirksomheder, der herigennem kan nyde stordriftsfordele. Den fleksibilitet, Public Service Broadcasterne udvikler i mødet med deres publikum, bl.a. i kraft af EBU og EVN, er derfor relativt set forbundet med omkostninger – og der er ikke direkte et marked for dette pgra. first mover problemer og efterspørgslen efter de amerikansk producerede programmer; derfor er licensmidlerne vigtige. De ekstra relative omkostninger kan i sidste ende være vanskelige at legitimere i konkurrencen med de mere “masseproducerende” kanaler, der optages i store multinationale mediekoncerner.

5. Data fra DRTVA

Som tidligere anført har vi sammensat et lille talmateriale, som demonstrerer EVNs udbud og TV-Avisens anvendelse af billedmateriale over en tilfældig uge.

Tabel 2 opgør udbuddet over en uge. I tabel 3 findes de samme data, angivet efter indslagsmængde. Tabel 4 viser TVAs brug af materiale i samme periode.

Stationernes navne er angivet i forkortelse. De første bogstaver i forkortelsen angiver landet og de sidste angiver stationens navn. Eksempelvis betegner dkdr DR og frc+ betegner Canal+ i Frankrig.

Tabel 2: Kilder til EVNs udbud

STATIONER/BU- REAUER DER LÆGGER INDSLAG UD PÅ EBU	Indslag 30-aug	Indslag 31-aug	Indslag 01-sep	Indslag 02-sep	Indslag 03-sep	Indslag hele perioden	Indslag som andel af totale indslag (%)
Nordeuropa							
dkdr			3	2	4	9	4,2%
drtv2				1		1	0,5%
nonrk			3		1	4	1,9%
deard	2	1	2	0	1	6	2,8%
dedwf			1			1	0,5%
gbbbc			1	0	1	2	0,9%
gbitn				1		1	0,5%
sesvt			2	2	1	5	2,3%
nlos			1	0		1	0,5%
fiyle			3	2	2	7	3,2%
						37	17,1%
Sydeuropa							
trtrt	1	0		1	5	7	3,2%

frtf1	0	1		0		1	0,5%
frft2	2	0		0		2	0,9%
frft3			1	1	2	4	1,9%
frpue	0	1	3	2	2	8	3,7%
itrai	0	1	1	3	3	8	3,7%
hrhrt			1			1	0,5%
grert			1	1		2	0,9%
dzentv	0	1		0		1	0,5%
estve			1	1		2	0,9%
usuntv			1	0		1	0,5%
						37	17,1%
Centraleuropa							
pltyp	0	0	2	1	3	6	2,8%
chfdrs	0	0	1	0	3	4	1,9%
bartv				1		1	0,5%
rtvslo			1			1	0,5%
rotvr				1		1	0,5%
sirtvs				1		1	0,5%
chtsi					1	1	0,5%
eeetv					1	1	0,5%
iliba					1	1	0,5%
chhcr					1	1	0,5%
chtsr			1			1	0,5%
						18	8,8%
Int. nyhedsbureau							
gbrtv (Reuter)	7	9	8	10	13	47	21,8%
gbaptn (AP)	4	8	10	13	12	47	21,8%
						94	43,5%
Ikke Europaeiske stationer							
rupool	1		1		1	3	1,4%
cacbc					1	1	0,5%
uscbs		1	1	3	1	6	2,8%
rurtr	2	1	2		1	6	2,8%
uspool	1			4	1	6	2,8%
ruort	1	1	3	2		7	3,2%
zzeb				1		1	0,5%
						30	13,9%
Samlet						216	100,5%

Tabel 3: Kilder til EVNs udbud, efter indslagsmængde

STATIONER/BU- REAUER DER LÆGGER INDSLAG UD PÅ EBU	Indslag 30-aug	Indslag 31-aug	Indslag 01-sep	Indslag 02-sep	Indslag 03-sep	Indslag hele perioden	Procent-del af alle indslag
gbrtv (Reuter)	7	9	8	10	13	47	21,7%

gbaptn (AP)	4	8	10	13	12	47	21,7%
dkdr	0	0	3	2	4	9	4,1%
frpue	0	1	3	2	2	8	3,7%
itrai	0	1	1	3	3	8	3,7%
trtrt	1	0	0	1	5	7	3,2%
fiyle	0	0	3	2	2	7	3,2%
ruort	1	1	3	2	0	7	3,2%
rurtr	2	1	2		1	6	2,8%
deard	2	1	2	0	1	6	2,8%
pltvtp	0	0	2	1	3	6	2,8%
uscbs	0	1	1	3	1	6	2,8%
uspool	1	0	0	4	1	6	2,8%
sesvt	0	0	2	2	1	5	2,3%
nonrk	0	0	3	0	1	4	1,8%
frft3	0	0	1	1	2	4	1,8%
chfdrs	0	0	1	0	3	4	1,8%
rupool	1	0	1	0	1	3	1,4%
gbbbc	0	0	1	0	1	2	0,9%
frft2	2	0	0	0	0	2	0,9%
grert	0	0	1	1	0	2	0,9%
estve	0	0	1	1	0	2	0,9%
drtv2	0	0	0	1	0	1	0,5%
dedwf	0	0	1	0	0	1	0,5%
gbitn	0	0	0	1	0	1	0,5%
nlos	0	0	1	0	0	1	0,5%
frft1	0	1	0	0	0	1	0,5%
dzentv	0	1	0	0	0	1	0,5%
hrhrt	0	0	1	0	0	1	0,5%
bartv	0	0	0	1	0	1	0,5%
usuntv	0	0	1	0	0	1	0,5%
rtvslo	0	0	1	0	0	1	0,5%
rotrv	0	0	0	1	0	1	0,5%
sirtvs	0	0	0	1	0	1	0,5%
chtsi	0	0	0	0	1	1	0,5%
eeetv	0	0	0	0	1	1	0,5%
iliba	0	0	0	0	1	1	0,5%
chhcr	0	0	0	0	1	1	0,5%
cacbc	0	0	0	0	1	1	0,5%
zzebu	0	0	0	1	0	1	0,5%
chtsr	0	0	1	0	0	1	0,5%
SAMLET						217	100,0%
APTN clients only	21	19	21	25	23	109	50,2%

Tabel 4: TVAs anvendelse af kilderne

	30/08 - 18:30	30/08 - 21:00	31/08 - 18:30	31/08 - 21:00	01/09 - 18:30	01/09 - 21:00	02/09 - 18:30	02/09 - 21:00	03/09 - 21:00
--	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

									18:30	
Hvor mange udenrigs indslag der er baseret på billeder udefra	4	2	2	2	5	5	3	0		2
Hvor mange udenrigs indslag der er baseret på egne billeder	0	0	1	1	0	0	0	2	1	1
Hvor mange indenrigs indslag	14	11	11	11	13	14	13	12	9	11
Hvor mange indslag totalt	18	13	14	14	18	19	16	14	13	14

5.1 Kommentarer til tabellerne

Billedudvekslingen i de fem dage kan ikke tolkes som repræsentativ for en længere periode. For eksempel var DRs bidrag til EVNs udbud relativt højt, eftersom der blev født en dansk prins i perioden. Det er derfor begrænset, hvor meget man kan tillade sig konkludere på baggrund af tallene. Ikke desto mindre er der nogle mønstre, som er værd at lægge mærke til. En oversigt over kilderne til Eurovisionens sendinger over en 10-årig periode er i øvrigt gengivet i tabel 5 og 6 som støtte for de følgende betragtninger.

Tabel 5: Kilder til Eurovisionens sendinger 1988-97

	Medlemmer	Andre	Bureauer	Samlet
1988	4079	1795	4542	10416
1989	4466	2382	7368	14216
1990	4456	3014	8656	16126
1991	5989	2763	8991	17743
1992	6417	2548	8342	17307
1993	7689	1868	9685	19242
1994	9648	1839	10725	22212
1995	10635	1593	11618	23846
1996	10906	1610	10873	23389
1997	11537	1438	9146	22121

Kilde: EVN

Tabel 6: Kilder til eurovisionens sendinger i 1997-98 i absolutte o relative tal

	1997		1998	
	Sendinger	Procent	Sendinger	Procent
Medlemmer	11.272	49,53	11.597	47,00

Bureauer	9.139	40,95	9.734	39,00
Ikke-medl.	1.839	8,08	2.130	9,00
Ass. medl.	278	1,09	1.050	4,00
Søster unions	81	0,36	163	1,00

Kilde: EBU Yearbook 1999

5.1.1 Kommercielt udbud

DRTV havde tidligere en politik vedr. kvaliteten af indslag, der indebar, at de helst ikke ville anvende kommercielle indslag, men efterfølgende vurderede man, at stationen ikke kunne klare sig uden. Denne vurdering er underbygget af tallene, der viser, at mængden af APTNs kommercielle abonnementsservice svarer til 50% af EVNs samlede udbud, og de indslag, som Reuters og APTN lægger ud på EBU, svarer til ca. 43% af den samlede mængde.

5.1.2 Internationalt udbud

Generelt er en betydelig andel af indslagene fra ikke-europæiske stationer – ca. 14% er fra Nordamerika og Rusland. Vi ved ikke hvilke fordele disse stationer har (finansielle eller adgang til nettet ved at lægge nyheder ind på EVN), men det betyder under alle omstændigheder, at EVN ikke udelukkende tilbyder et Europæisk perspektiv.

Perioden var præget af jordskælv i Sydeuropa, som påvirkede mængden af billeder herfra, men samtidig var der EU top-møde i Finland og kongelig fødsel i Danmark. Det forklarer, hvorfor tallene ikke underbygger påstanden om, at Sydeuropa bidrager mindre til EVN. Mængden af indslag fra Sydeuropa (Algeriet inkluderet) var den samme som mængden af indslag fra Nordeuropa i denne periode. Der er en betydelig variation rundt om gennemsnittet. Tallene skal således ikke tolkes sådan, at visse stationer konsekvent har højere udbudsmængde i hele perioden. Derimod er forskellen i mængden af udbud fra forskellige stationer en konsekvens af begivenhederne i de pågældende lande, snarere end et resultat af forskellige holdninger til EVN. Dertil kommer, at billederne er af meget global karakter (jordskælv m.v.). Det kan være en konsekvens af den høje andel af internationale kommercielle nyhedsstationer og ikke-europæiske stationer (men et fænomen man

kunne undersøge specifikt). Det indebærer også, at andre geografiske områder har interesse i at engagere sig i samarbejdet, eftersom nyhederne ikke udelukkende har europæisk interesse.

6. Tekniske fornyelser og kompetence

6.1 Teknologien

Broadcasting er som sagt et af de områder, der er meget teknologisk følsomt. På grund af mængden af nyhedsbilleder og nødvendigheden af at vise nyhederne hurtigst muligt har teknologien haft stor betydning for DR-TVA. Medarbejderne nævner selv følgende kategorier som eksempler på generel teknologiudvikling:

1. **Billedudveksling.** Input output via EBU's EVN og/ eller de kommercielle videobureauer WTN og AP eller gennem bilateral udveksling mellem public service stationer (eksempelvis ARD) eller køb og salg (eks. ZDF der har oprettet deres eget selskab) eller køb af billeder fra pirat-fotografer. Journalistiske støtteredskeer er især Newsstar (siden 1993), et computerprogram med hyperlink til en database, der indeholder en liste over sendinger på EVN, AP, WTN osv. inkl. korte kommentarer til de enkelte sendinger samt nyhedsbureauernes telegrammer (Ritzau, Reuter, AP osv.), hvor der kan laves ordsøgning enten tilbage (op til en måned) eller fremad. Newsstar giver også adgang til arkivsøgning. Fremtiden er, at billedmaterialet også kan hentes fra et arkiv via Newsstar og redigeres på skærmen.
2. **Satellit kommunikation** (som bl.a. bruges til billedudveksling). EVN nettet er som tidligere nævnt satellit baseret og siden 1998 fuldt digitalt. Men ikke kun public service stationerne gør brug af satellitter. Satellitteknologien er blevet billigere, mere pålidelig og satellitterne indeholder langt flere transpondere end for få år siden. Komprimeringsteknologien er også blevet forbedret. Der kræves mindre satellitkapacitet for billeder og lyd end tidligere. De kommercielle videobureauer udnytter dette ved at muliggøre særskilt hjemtagning af signaler direkte fra bureauerne. Det betyder altså, at Eurovisionen i dette tilfælde ikke er

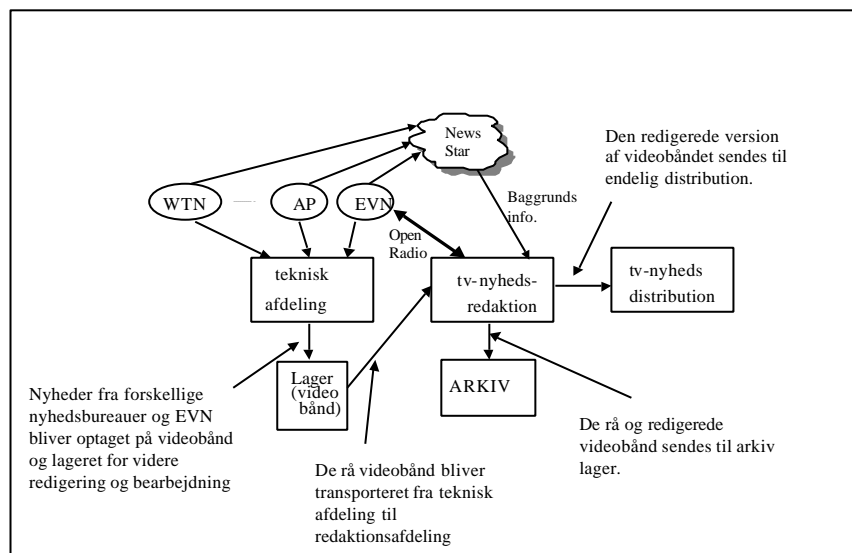
vehikel for billedbureauerne og dermed heller ikke kan lægge pres på billedbureauerne gennem redaktionelle dispositioner.

3. **Newsstar.** Dette er som sagt et computerprogram som bruges til forskellige formål, bl.a. produktion og videresending af tekst og søgning efter baggrundsinformation fra European newswire samt tekstmateriale fra nyheds- og billedbureauerne (Reuters, AP osv.). Newsstar erstatter både skrivemaskinen og den "tikkende" telefax. Newsstar skaber stor fleksibilitet i anvendelse af forskellig baggrundsinformation. Journalisten kan typisk søge på ord i et antal databaser, som han eller hun selv vælger fra menuen. Dette betyder formentlig, at de kommercielle nyhedsbureauer opnår større synlighed.
4. **Kamerateknologi,** dvs. nye digitale kameraer. Denne teknologi indebærer, at det bliver teknisk langt lettere at sende reportere ud i marken og hjemtage reportager v.h.j.a. satellittelefoner. Metoden kan anvendes af alle aktører, herunder også potentielle piratfotografer eller freelance journalister. Specielt anvendelse af små digitale kameraer gør arbejdet mindre teknisk krævende, mere mobilt, og mindre omkostningstungt. De små digitale kameraer er compatible med den eksisterende teknologi. Digitalisering af kamera medfører større opløselighed, større stabilisering af billed og forbedret zoom-teknik, en bedre kodning af billedet end ved brug af converter plus nye muligheder for registrering af billedmateriale direkte ved fotografen. Desuden muliggøres herved digital redigering on location med et mini-udstyr der let lader sig transportere. Alt andet lige betyder denne teknologi dog også, at de forskellige alternative aktører får lettere spil. Det kræver ikke så meget forberedelse og organisation som tidligere at sende fra et givet sted i verden. Specielt aktører der satser udelukkende på udenlandske begivenheder får nye muligheder.
5. **Billedredigering.** Den første digitale OB vogn var i brug i 1995 (jf. DRåben august 1995). Digital redigering indebærer bl.a., at overlapninger kan laves uden at skifte bånd og at kvalitet ikke mistes ved kopiering plus andre faciliteter. Ultimativt betyder fuld digitalisering, at bånd kan overspilles på en harddisk og redigeres fra en PC. Der fandtes i april 1998 kun et digitalt studie i DR, som fortrinsvis blev benyttet til børne- og ungdomsudsendelser.

6.2 Medarbejdernes kompetencer og arbejdsforhold

Figur 2 viser simplificeret arbejdsgangen i forbindelse med modtagelse af nyheder fra nyhedsbureauer. Arbejdsgangen er således¹:

- EVN, AP, Reuter m.fl. sender nyhedspakker periodisk på faste tidspunkter i døgnet.
- I teknisk afdeling har man flere båndmaskiner kørende, som optager disse nyhedspakker på video bånd. Disse bliver manuelt dateret og tidsstemplet og lagt på hylder (lager).
- Disse video bånd bliver manuelt flyttet til nyhedsredaktionen for at blive redigeret og der bliver indtalt en tekst produceret af journalisten.
- Det færdige redigerede bånd bliver sendt til udsendelse og samtidig bliver dette og det rå båndet arkiveret.

Figur 2 Proces fra billede til nyhed hos TVA

¹ Dette beskriver processen i store træk. Der kan være nogle detaljer, som ikke helt passer .

Som det ses af figuren har nyhedsredaktionen mulighed for (gennem Newsstar) at holde sig orienteret om emnerne og noget baggrundsinformation om de billeder som modtages.

Digitaliseringen vil have radikal indflydelse på denne arbejdsproces:

- Den manuelle flytning af videotape fra teknisk afdeling til TVA vil være overflødig, idet, netværk access til billedmateriale vil erstatte dette.
- Arkiveringen vil forgå digitalt og manuelt arbejde bliver overflødiggjort.
- Brug af digitale kameraer reducerer omkostningerne i forbindelse med optagelse og videre bearbejdning af billedmateriale. Dette kan have to forskellige konsekvenser: 1) Der kommer flere freelance journalister som udbyder billeder med høj kvalitet. 2) TVA vil have råd til at sende deres egne journalister ud for at optage billeder og på den måde reducere deres køb af billeder.

Udover disse ændringer har DR, som sagt, en forventning om at digitalisere hele TVA. Nogle digitale funktioner er allerede delvis indført, herunder optagelse, lagring, redigering, dog ikke i fuldt omfang.

En digital produktion kan i den nærmeste fremtid se ud som følger: Billedmaterialet overspillet på servere (en harddisk), evt. fra et digitalt kamera. Billederne registreres, f.eks. ved første billede i hver optagelse. Billederne findes frem til brug fra to servere: en stor, der indeholder billedmateriale fra de sidste 30 dage, og en mindre server, en browserserver, med MPI kvalitet. Redigeringen kan foregå fra PC'en, hvor journalisten anvender billeder, som han eller hun selv har været med til at optage plus arkivbilleder fra browseren og billeder fra EVN. Resultatet kan enten automatisk overføres til den store server, eller der kan foretages en finpudsning i et redigeringsstudie under medvirken af en tekniker (f.eks. kameramanden). Der kan lægges lyd, grafik mv. på. fra PC'en. Afviklingen af TVA vil være fuldt digital, fuldt computerstyret, med kamerarobotter, som styres af en afviklingscomputer. Studiet kan typisk være et virtuelt studie, dvs. omgivelserne er computer-animerede. TV

avisen afspilles fra særlig server der indeholder alle oplysninger om kamerastilling, lys, telepronter osv.

Et vigtigt spørgsmål er i den forbindelse, om der skal spares personale. Ifølge et interview med Brünings skal der formentlig ikke direkte ske afskedigelser i den forbindelse. Der vil på den ene side være en vis naturlig afgang. På den anden side kan der blive muligheder for, at teknikere opskoles til at udføre journalistlignende arbejde eller forefaldende teknisk arbejde i forbindelse med netværksopkoblinger m.v.

Et andet strategisk vigtigt spørgsmål er, hvilket system der skal anvendes. Valget står mellem to konkurrerende systemer fra hhv. Sony og Panasonic. Disse systemer bruger forskellige komprimeringsteknologier. CNN har, ifølge Brünings, valgt Sony. Sonys system er kompatibelt med de beta-maskiner, som i forvejen bruges. Det er Panasonics derimod ikke. De Nordiske broadcastere har valgt Panasonic. I dette valg skal medarbejderne, ifølge Brüning, inddrages.

Alle medarbejdere, som har del i den daglige produktion bliver berørt af udviklingen beskrevet oven for og det vil blive krævet, at de skal udvikle deres kompetencer. Teknologiudviklingen kan overflødigsgøre noget af arbejdet, herunder transport af videofilm, opbevaringen af videofilm i arkivlager med tilhørende vedligeholdelse, osv.

Der skal udvikles nye kompetencer eksempelvis til at arbejde med og vedligeholde netværkssystemer, digital arkivering af materiale, digitalt redigering af billeder osv. Journalisten skal kunne beherske mange nye tekniske funktioner, som hidtil er blevet varetaget af den tekniske stab. Anvendelse af digitale kameraer reducerer som tidligere nævnt antallet af nødvendige tekniske medarbejdere, der skal sendes ud, og overfører samtidig noget af deres arbejde og kompetencer til journalisten.

I det følgende beskrives arbejdet med at udvælge billeder nøjere.

Der skelnes mellem fem medarbejdergrupper, som i 1998-99 har betydning for udvælgelsen af billeder: 1) Udenrigsredaktøren, 2) nyhedsredaktøren (og redaktionssekretærer), 3) deskvagten, 4) de menige journalister og 5) udenrigskorrespondenterne.

Udenrigsredaktøren er leder af udenrigsafdelingen. *Nyhedsredaktøren* er redaktør af en af de to daglige "aviser" (18.30 og 21.00). *Deskvagten* er den person i udenrigsredaktionen, der overvåger den internationale nyhedsstrøm og giver input til redaktører og journalister om udenrigsstof til aftenens udsendelser. *De menige journalister* redigerer billedmaterialet og udformer tekster til billederne. Nogle journalister udsendes tillige fra dag til dag og specialiserer sig gerne i bestemte områder (f.eks. England, Tyskland, Mellemøsten). *Udenrigskorrespondenterne* er journalister, som er fast udstationerede i udlandet. Dertil kommer de tekniske medarbejdere samt et antal freelance journalister og fotografer, herunder også piratfotografer, der forsøger at sælge materiale til TV-Avisen.

Arbejdet starter mellem klokken 8.30 og 9.00 med at deskvagten checker nyhederne fra nyhedsbureauerne og billeder fra EVN, AP, Reuter eller Euro-by-satellite (en gratis EU ydelse, der sjældent bliver brugt, med faste kameraer, der filmer parlamentet). Fra klokken 9.00 til 10.00 er der morgenmøde, hvor det overordnede program for dagens to nyhedsudsendelsers bliver tilrettelagt. Her deltager de to udsendelsers redaktører, indlandsjournalisterne og deskvagten som mellemmand til udenrigsafdelingens journalister. For nylig blev det desuden vedtaget, at gennemføre et eftermøde, hvor parterne følger op på morgennyhederne.

Klokken 11.00 starter en daglig radio-konference for EBU-landene via 4-trådsradio, hvor medlemmerne efterfølgende kan efterspørge billeder og lyd. Der bliver kun efterspurgt billeder fra Danmark ved særlige lejligheder, som når en prins bliver født. Klokken 11.30 er der en nordisk konference. Efterfølgende sidder deskvagten brandvagt og checker, om der er relevante udenlandske nyheder. Deskvagten er i kontakt med de udsendte medarbejdere via mobiltelefon. Deskvagten foreslår mulige indslag til redaktionssekretæren, som beslutter hvilke af disse der inkluderes.

Udenrigsjournalisterne i DR møder klokken 10.30 og opgaverne uddelegeres. Desuden er der reportager i løbet af dagen, som skal redigeres. Disse kommer ofte først ind efter klokken 17.00. Da et minuts sendetid kræver omkring en times redigering, er det ikke udsædvanligt, at indslagene først bliver færdige omkring klokken 18.00, i visse tilfælde efter klokken 18.30, hvor nyhederne er begyndt. Når indslagene først er udvalgt, er journalistens primære interesse at få indslaget færdig til tiden.

De udsendte udenrigsjournalister er i kontakt med deskvagten, som uddelegerer opgaver og får nyheder ind. Udlandsredaktøren planlægger på det overordnede niveau udformningen af dagens nyheder og har ansvar for personalet. Udlandsredaktøren bliver også inddraget i udvælgelsen, hvis udvælgelsen involverer særlige etiske eller overordnede politiske aspekter, som f.eks. under Kosovo krisen, hvor DR kun havde én kilde til en nyhed i Kosovo. Desuden er en producer assistent tilstede, der lægger lydspor og redigerer reportager fra udlandet, f.eks. undertekster.

Indslagene, der hentes ind fra netværket, anses generelt for ikke at være på højde med DRs egne indslag og de tager ikke den synsvinkel, som DR ønsker. Under valget i Østtimor ville DR hellere have haft interview med den almindelige borger, som skulle stemme, fremfor lokale politikere og FN officerer, som danskerne alligevel ikke kendte. Dette produktionssyn indebar tidligere, at DR afstod fra at bruge nyhedsbureauerne. Journalisterne argumenterer for, at der er behov for danske indslag lavet i udlandet for at få belyst udlandet med fokus på danske interesser og med dansk baggrund, for bl.a. at undgå en amerikansk dagsorden, på trods af at private nyhedsbureauer kan dække en større flade billigere.

Der er ikke fastlagte kriterier for andelen af udenlandske nyheder eller udvælgelsen af daglige nyheder, bortset fra at redaktionen ønsker at holde voldsniveauet nede. Som implicit kvalitetskriterie skal indslaget have en vis nyhedsmængde i sig den pågældende dag. Det er ikke nok, at der foregår en marginal udvikling, som kan have betydning i et længere forløb, selv om der er en vis forpligtigelse til at følge op på

tidligere indslag. For eksempel er en politisk udtalelse fra en vigtig personlighed i Mellemøsten-konflikten ikke nok, hvis den ikke medfører øjeblikkelige resultater, som eksempelvis fortsættelsen af oprøret i Chiapas provinsen. Derudover skal indslagene have relevans for Danmark – en million strejkende i Colombia opfylder ikke kravene. Der var således ikke udbredt enighed om, at de første indslag fra valget i Østtimor skulle med, men de blev inkluderet, da der var et vist historisk gennembrud: befolkningen i Østtimor kunne for første gang stemme om uafhængighed. Tillige blev det fremført, at landet ligger i nærheden af Bali, som er et yndet rejsemål for mange danskere.

Deskvagten, som typisk har en vagt på 13 timer om dagen i tre sammenhængende dage, udtager de indslag, som han/hun finder relevante. Ud af disse vælger redaktionssekretæren de endelige indslag. Denne selektionsmetode resulterer i, at den daglige udvælgelse af nyheder er påvirket af både redaktørens overordnede interesse for udenrigsnyheder og de enkelte journalisters personlige internationale geografiske interesseområder. Denne konstruktion, som lægger selektionen i hænderne på enkelte nøglepersoner, illustrerer, at TVAs udenrigsafdelingen i høj grad baserer udvælgelsen af nyheder på den gode journalistiske dømmekraft.

Fokuseringen på den gode journalistiske dømmekraft betyder, at deskvagterne generelt ikke mener, at et udvidet udbud af billeder fra en lang række kilder vil ændre på den nuværende procedure for udvælgelse af indslag, eftersom de grundlæggende principper om kildekritik og billedkvalitet stadig vil gælde. Udenrigsredaktøren vil ikke føle sig presset til at tage nyheder ind, bare fordi de blev udbudt. På den anden side ændrede redaktionen holdning til at bruge nyhedsbureauerne “fordi vi ikke havde råd til ikke at have deres nyheder.” TVAs nyheder bliver på redaktionen dagligt sammenlignet med TV2s nyhedsudbud.

Afdelingens medarbejdere føler ikke, de er bekendt med den overordnede strategi i forbindelse med indføring af digitale kameraer eller teknologiens konkrete bivirkninger på arbejdsgangen, bortset fra en “flygtig forklaring af den fremtidige organisation” og “forsikring om at ingen ville blive fyret”. Der var dog forventning

om rationalisering, som da software programmet Newsstar blev introduceret; mindst tre medarbejdere på afdelingen blev overflødige. Visse journalister mener, at den overordnede ledelse i DR er mere fokuserede på firmapolitik og finansielle hensyn end journalistisk kvalitet.

Fra dette studie kan man konkludere, at journalisterne på udenrigsafdelingen ikke mener, at et udvidet udbud af billedmateriale repræsenterer et egentligt alternativ til egen produktion. Den nuværende tendens med flere indkøbte indslag ses som en økonomisk begrundet beslutning, der går på kompromis med journalistiske kvalitetshensyn. Selv om DR TVA ikke befinder sig i en egentlig konkurrencesituation med andre public service stationer er spørgsmålet, om ikke andre kræfter end markeds kræfterne presser beslutningstagerne ud i organisationsændringer, først og fremmest anvendelsen af ny teknologi, der muliggør en eksplosion i udbuddet af billeder.

Fra vores samtaler og interview med journalisterne og udenrigsredaktøren på TV-avisen fremgår det, at der stilles store journalistiske krav til vurdering af kvaliteten og karakteren af de enkelte indslag. Man kan dog næppe tale om, at indslagene reelt er bestilt og udviklet i en kollektiv proces gennem nyhedskonferencer i løbet af dagen. Langt snarere er det deskvagten, der – i et samarbejde med nogle få vagthavende journalister, foretager en række hurtige beslutninger om, hvad der eventuelt skal lægges ud EVN og hvad der skal bruges i dagens nyhedsudsendelser.

En stor del af journalistens arbejde med EVN består i at overvåge og kvalitetsvurdere billedstrømmen. Den ansvarlige journalist har som nævnt en vagt på 13 timer og nyhedsredaktøren i f.eks. Oslo en vagt på 18 timer for at sikre kontinuitet, beslutsomhed og troværdighed. Journalistens kendskab til nyhedsstrømmen og kendskabet til de enkelte bureaux stil og lødighed forekommer at være en helt afgørende kompetence.

Arbejdet på udenrigsredaktionen vil fremover formentlig blive mere individualiseret, efterhånden som journalisten i kraft af digitaliseringen selv kan overtage flere arbejdsfunktioner. I Eurovisionen er der allerede sket en individualisering af arbejdet. Betydningen af de daglige konferencer er reduceret. News editorens og den lokale deskvagts strategiske betydning er derimod øget. Denne individualisering, eller reducere af de kollektive processer, betyder også, at inputtet af strategi, fra redaktion og ledelse, kan blive større, ligesom der er en interesse fra DRs side i at øge bevidstheden om strategi og redaktionel linje i konkurrencen om seerne.

7. Konklusion

Den teknologiske udvikling påvirker handlingsrummet for produktion og udveksling af internationale nyhedsbilleder til de daglige nyhedsudsendelser i TV. Den teknologiske udvikling har bl.a. medført langt flere sendinger inden for Eurovisionens Nyhedsudvekslinger (EVN) end tidligere, med anvendelse af satellit og, siden 1998, fuldt digitale transmissioner. Tillige har udviklingen medført, at de kommercielle nyhedsbureauer lettere kan etablere sig som udbydere af billedmateriale. Parallelt hermed er det blevet relativt dyrere at anvende udenrigskorrespondenter og lettere at sende journalister ud fra dag til dag.

Dette ændrer arbejdsrollerne i nyhedsredaktionerne. Medarbejderne bliver mere orienteret mod eksternt produceret billedmateriale, f.eks. materiale fra EVN eller materiale modtaget gennem selvstændige sendinger fra de kommercielle bureauer. Udviklingen i arbejdsrollerne på DR kan medføre en form for "masseproduktion" af internationale nyheder (anvendelse af det samme billedmateriale overalt i Europa), men DRs udenrigsredaktion har også mulighed for en mere fleksibel produktion med anvendelse af langt flere kilder kombineret med egen produktion og derved i praksis større mulighed for at fortælle en god, journalistisk bearbejdet, historie inden for rammerne af DRs generelle strategi og forpligtelser.

Denne rapports bidrag ligger først og fremmest i en empirisk belysning af dette dilemma mellem masseproduktion og fleksibel produktion af internationale nyheder.

Den fleksible produktion, hvor der udvikles fleksibilitet i forhold til den kontekst de internationale nyheder præsenteres i, er relativt dyrere end masseproduktionsmodellen set på baggrund af den teknologiske udvikling, men fleksibel produktion kan være et adelsmærke for DR generelt og en begrundelse for at opretholde stationen. Rent arbejdsmæssigt og teknologisk må det vurderes, at der et stort grundlag og potentiale for, samt vilje blandt journalisterne til, en sådan produktionsmodel på DR.

8. Appendix: Interviews og observationer

De tilstedeværende journalister ved TVAs udenrigsredaktion (inklusive deskvagten) blev løbende interviewet samt udenrigsredaktøren, en teknisk ansvarlig en kameramand og en lydtekniker. Fokus var dog ikke så meget på selve interviewene som på dataopsamling og observation af arbejdsprocesser.

Observationsstudiet blev i den første fase gennemført af Lars Fuglsang og Reza Tadayoni. I anden fase blev de gennemført af studentermedhjælp Rune Skouby, som også fik til opgave at samle udbuds/brugsstatistik over en uge. Disse data er præsenteret i denne rapport.

Lars Fuglsang og Reza Tadayoni gennemførte deres interview d. 6- 8. april 1998 (før digitaliseringen af EBU). Supplerende interview med den teknisk ansvarlige for TVA Jan Brünings og udenrigsredaktør Torben Kitaj blev gennemført d. 27. April 1998. Rune Skouby gennemførte et observationsstudium d. 30. august – 3. september 1999 (efter digitaliseringen af EBU).